

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 05.03.1965, sp. zn. 7 Tz 11/65, ECLI:CZ:NS:1965:7.TZ.11.1965.1

Číslo: 29/1965

Právní věta: Trestní soud při rozhodování o povinnosti obviněného nahradit poškozenému škodu, způsobenou trestným činem, musí použít všech příslušných hmotně-právních předpisů občanského práva. Při posuzování výše bolestného bude zpravidla nutné provést důkaz posudkem znalce-lékaře o skutečné, stavu věci odpovídající, výši bolestného. Při rozhodování o povinnosti obviněného nahradit poškozenému bolestné je nutno přihlížet ke spoluzavinění poškozeného (§ 441 obč. zák.). K rozhodnutí o uplatňovaném nároku na náhradu nákladů léčebné péče podle § 22 zák. č. 150/1961 Sb. příslušným okresní národní výbor a nikoli soud. (Nyní upraveno zákonem č. 33/1965 Sb.).

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 05.03.1965

Spisová značka: 7 Tz 11/65

Číslo rozhodnutí: 29

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Adhezní řízení, Bolestné, Loupež, Náklady léčebné péče, Spoluzavinění poškozeného

Předpisy: 140/1961 Sb. § 23 141/1961 Sb. § 228

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 29/1965 sb. rozh.

Trestní soud při rozhodování o povinnosti obviněného nahradit poškozenému škodu, způsobenou trestným činem, musí použít všech příslušných hmotně-právních předpisů občanského práva.

Při posuzování výše bolestného bude zpravidla nutné provést důkaz posudkem znalce-lékaře o skutečné, stavu věci odpovídající, výši bolestného.

Při rozhodování o povinnosti obviněného nahradit poškozenému bolestné je nutno přihlížet ke spoluzavinění poškozeného (§ 441 obč. zák.).

K rozhodnutí o uplatňovaném nároku na náhradu nákladů léčebné péče podle § 22 zák. č. 150/1961 Sb. příslušným okresní národní výbor a nikoli soud. (Nyní upraveno zákonem č. 33/1965 Sb.).

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 5. března 1965 – [7 Tz 11/65.](#))

Rozsudkem okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 19. srpna 1964, č. j. 2 T 116/64-26 byl obviněný E. I. podle § 228 odst. 1 tr. ř. uznán povinným nahradit poškozené Ž. K., nar. 6. 5. 1883, bolestné ve výši 3900,- Kčs a poškozený Okresní ústav národního zdraví v Novém Jičíně byl podle § 229 odst. 2 tr. ř. se svými nároky na náhradu škody odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních.

Ke stížnosti pro porušení zákona byl uvedený rozsudek v celém výroku o náhradě škody zrušen a poškozená Ž. K. odkázána se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních a poškozený Okresní ústav národního zdraví v Novém Jičíně odkázán na řízení před okresním národním výborem.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 19. 8. 1964 č. j. 2 T 116/64-26 byl obviněný E. I. uznán vinným trestným činem ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák. za to, že dne 30. 5. 1964 v Příboře-Klokočově, při neopatrné jízdě na motocyklu Jawa 250 zachytil občanku Ž. K., přecházející vozovku a způsobil jí vážná zranění, a to otřes mozku a zlomeninu lebky s dlouhou dobou léčení. Za to byl odsouzen k trestu 5 měsíců odnětí svobody s podmíněným odkladem výkonu na zkušební dobu jednoho roku. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. uložil soud obviněnému povinnost nahradit poškozené Ž. K. bolestné ve výši 3900,- Kčs, přičemž podle § 229 odst. 2 tr. ř. odkázal poškozenou, jakož i OÚNZ v Novém Jičíně s dalšími nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Tento rozsudek stal se pravomocným u soudu I. stupně dne 28. 8. 1964.

Proti uvedenému rozsudku podal předseda Nejvyššího soudu ve prospěch obviněného stížnost pro porušení zákona, v níž vytýká vady výroku o náhradě škody a navrhuje jejich nápravu postupem podle § 268 odst. 2, § 269 odst. 2, § 271 odst. 2 tr. ř.

Nejvyšší soud přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. správnost všech výroků napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, jež mu předcházelo a shledal, že stížnost pro porušení zákona je důvodná.

Skutková zjištění okresního soudu, jakož i právní posouzení věci ve výroku o vině nevykazují vad. Stejně tak uložený trest je přiměřený, odpovídající všem rozhodným okolnostem.

Okresní soud však pochybil ve výroku o náhradě škody v tom, že uložil obviněnému povinnost nahradit poškozené Ž. K. na bolestném částku 3900,- Kčs. Okresní soud opíral se zde zřejmě o lékařském potvrzení a posudek OÚNZ Nový Jičín, obvodní zdravotní středisko Příbor I, ze dne 14. 8. 1964, obsahující výpočet bodů za jednotlivá zranění Ž. K. podle tabulky č. 1, přílohy k vyhlášce č. 7/1962 Sb. Podle tohoto posudku činilo bolestné za otřes mozku III. stupně (poř. č. 15) 120 bodů, za pohmoždění mozku (poř. č. 16) 180 bodů, za zlomeninu lebky (poř. č. 2) 50 bodů a za poúrazovou obrnu lícního nervu (poř. č. 27) 40 bodů, celkem tedy 390 bodů. Okresní soud převzal tento celkový počet bodů, ohodnotil je podle § 31 vyhlášky č. 7/1962 Sb. /1/ částkou 10,- Kčs za 1 bod a přiznal poškozené bolestné ve výši 3900,- Kčs.

Již při tomto postupu pochybil okresní soud v tom, že nevzal v úvahu ustanovení bodu 8 zásad o posuzování bolestného, obsaženého v příloze k vyhlášce č. 7/1962 Sb., podle něhož v případě, že poškozený utrpěl současně více zranění, uvedených v tabulce, počítá se zranění, ohodnocené nejvyšším počtem bodů, plnou sazbu a součet sazeb za ostatní zranění se přičítá 3/4. Okresní soud však porušil zákon v ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř., podle něhož orgány činné v trestním řízení hodnotí důkazy podle svého vnitřního přesvědčení, založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu, neboť zřejmě nezkoumal a nehodnotil obsah lékařského potvrzení a posudku OÚNZ v Novém Jičíně o rozsahu bolestného. Jinak by musel dospět k závěru, že toto lékařské potvrzení, stanovící plnou, resp. téměř plnou sazbu bodů na jednotlivá zranění poškozené, nemůže mu být bez bližšího

objasnění znalce-lékaře, spolehlivým důkazem pro závěr o skutečné, stavu odpovídající výši bolestného. Jestliže pak tuto otázku neobjasnil výslechem znalce-lékaře, porušil zákon též v ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř., podle něhož orgány činné v trestním řízení postupují tak, aby byl zjištěn skutečný stav věci a při svém rozhodování z něho vycházejí.

Okresní soud však pochybil v tom, že vůbec rozhodl meritorně o nároku poškozené tak, že jí v trestním řízení přiznal bolestné. Nehledě k tomu, že by provádění dalšího dokazování o tomto dílčím nároku poškozené, co do jeho výše přesáhlo potřeby trestního stíhání a podstatně by je protáhlo, neboť by muselo dojít za tím účelem k odročení hlavního líčení (zmocněnec poškozené předložil lékařské potvrzení teprve při závěrečných řečech) a že by takový postup byl v rozporu s ustanovením § 229 odst. 1 tr. ř., nemohl soud přiznat poškozené nárok na bolestné v plně požadované výši. Výsledky trestního řízení bylo totiž prokázáno, že samotná poškozená nehodu spoluzavinila a tedy si spoluzavinila i svá zranění. To správně zjišťuje rozsudek okresního soudu, opíraje se o výpovědi svědků J. H. a J. P. Protože i trestní soud při rozhodování o povinnosti obviněného nahradit poškozenému škodu, způsobenou trestným činem, musí použít všech příslušných hmotně-právních předpisů občanského práva, byl porušen zákon v ustanovení § 441 obč. zák., podle něhož poškozený nese škodu poměrně, byla-li způsobena také jeho zaviněním. Toto ustanovení vztahuje se pak na všechny dílčí nároky, uvedené v § 444 a násl. obč. zák., tedy i na nárok na odškodnění bolesti poškozeného.

Z uvedeného je tedy zřejmo, že okresní soud rozhodnutím ve výroku o náhradě škody porušil zákon v ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř. a dále v ustanovení § 441 obč. zák.

Vadný je i výrok napadeného rozsudku, jímž byl poškozený Okresní ústav národního zdraví v Novém Jičíně podle § 229 odst. 2 tr. ř. se svými nároky na náhradu škody odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních. Formální nesprávnost tohoto výroku spočívá v tom, že podle cit. ustanovení lze postupovat jen tehdy, když uplatňovaný nárok byl alespoň zčásti přiznán, takže na řízení ve věcech občanskoprávních nebo na řízení před jiným příslušným orgánem je poškozený odkazován se zbytkem svého nároku. Jak je patrné z obsahu spisu, poškozený Okresní ústav národního zdraví se k trestnímu řízení s nárokem na náhradu ošetrovacích výloh, spojených s léčením občanky Ž. K. pouze připojil, aniž by však uvedl výši uplatňovaných nároků a proto mu nárok nebyl ani zčásti přiznán. Za tohoto stavu při odkazu poškozeného na jiné řízení mělo být užito ustanovení § 229 odst. 1 tr. ř.

Uvedený výrok je však vadný i v tom směru, pokud poškozený Okresní ústav národního zdraví byl se svými nároky odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních, poněvadž k rozhodnutí o uplatňování nároku na náhradu léčebné péče je podle § 22 zák. č. 150/1961 Sb., příslušným okresní národní výbor a nikoliv soud.

Napadený rozhodnutím byl proto porušen zákon i v ustanovení § 229 odst. 2 tr. ř. a v ustanovení § 22 zák. č. 150/1961 Sb.

Nejvyšší soud proto uvedené porušení zákona podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, napadený rozsudek v celém výroku o náhradě škody podle § 269 odst. 2 tr. ř. zrušil a se zřetelem na ustanovení § 271 odst. 2, § 265 tr. zák. ve věci rozhodl.

1) Pozn. Nyní upraveno vyhláškou č. 32/1965 Sb.